

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ)

ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಹೋದರೆ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ಡಿಜಿಟಲೈಸೇಷನ್ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ ನವರು ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲರೂ ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

NON-OFFICIAL RESOLUTION

[The Resolution was by leave of the House withdrawn.]

Re: negotiating with the Government of Andhra Pradesh Re: utilisation of the waters of the Manjra River.

Sri B. SHAMSUNDAR (Bhalki).—Sir, I beg to move:

“That this Assembly is of the opinion that in order to ensure adequate supply of drinking water to the towns and villages in the Bidar District, and to irrigate garden crops for which the Bidar soil is famous all over India, the Government do negotiate with the Government of Andhra Pradesh as early as possible for the utilisation of the waters of the Manjra River in a manner beneficial to the people of both the States.”

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Resolution moved.

“That this Assembly is of the opinion that in order to ensure adequate supply of drinking water to the towns and villages in the Bidar District, and to irrigate garden crops for which the Bidar soil is famous all over India, the Government do negotiate with the Government of Andhra Pradesh as early as possible for the utilisation of the waters of the Manjra River in a manner beneficial to the people of both the States.”

†**Sri B. SHAMSUNDAR.**—I think that this is the most non-controversial resolution and one which will benefit our State to the greatest extent. The northernmost part of our State, Bidar is now a desolated place. When you look into the history of this place, from ancient times, I need not go into all these now-this part of our state, was famous not only throughout the country, India but throughout the world. The name of Bidar was mentioned long before the muslim invaders came to India. In some of the poems, I do not know how far it is true-it is a

(Sri B. SHAMSUNDAR)

controversial point—they say the story NALA-DAMAYANTI took place at Bidar and that Damayanti belonged to Bidar. A number of poems are there about Bidar in sanskrit, in kannada, in Marathi, in French—you will be surprised, to know in Telugu, and in English and Arabic, and Persian also. In all these poems, you will see the glory of Bidar depicted and described in a wonderful manner. They refer to the flowers, fruits and gardens of this place. What happened to those gardens, nobody knows! It was full of flowers and fruits. Sir, one of my professors Mr. E. E. Spate when he came to India from Japan, he wrote a very good poem about Bidar in which he quotes all this. One professor of Arabic also sings about the glory of Bidar in his works. Many historians and poets have done the same. But when this part of the territory came under the Hyderabad State, it was very unfortunate that you do not find any of these gardens and flowers. Sir, you know in those days it was controlled by zamindars and jagirdars and you know jagirdars try to extract as much as possible from the people and never give back anything. That went on for a number of years. Sir, you will be surprised that TUKARAM of Maharashtra was born in Bidar. It is said that NAMDEV comes from Bidar. Tukaram sings about the glory of this place in so many of his poems. I know all these poems. They are in Marathi and I do not want to cite them here. When such a place was handed over to Bahamani kingdoms and they occupied that place, even at that time, this was a nice flourishing State and people from all parts of India and all over the world used to come there. It is said even Md. Dewa came there and he was appointed as the Vazir or the Dewan of that place. After Talikota when the muslim state was divided into four or five States this place became desolate. Nobody knows what happened to all the trees, flowers and fruits. All of them vanished! All the flowers have vanished and now it is like a desert. This was the glory of Bidar. We had so many wells, gardens, trees, flowers and fruits. The fruits used to be exported not only to northern India but even to Persia and Turkey. The mangos of Bidar are famous throughout the world. In such a place very few gardens remain now and nobody knows what will happen in future. The great geographers and geologists say that some of the deserts in India are man-made deserts. You cut all the trees and when there are no trees you do not have rain and you have scarcity of water and your beautiful gardens are turned into deserts. That is the state of Bidar now. We thought about this and the Usmania University Graduates' Association appointed a committee to survey the economics of Bidar District and we submitted a memorandum to the Nizam's Government in those days. That Government appointed a committee to go into all these things. Fortunately one of the best engineers Sri Mahomed Yunus who was the Chief Engineer then was appointed to conduct a full survey of this area and the feasibility of the Manjra project. In that survey it was revealed that this Manjra project can be very useful to the entire area. The

ಇಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಸಹ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಪಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವು ಗೊತ್ತುವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ತಮಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ತಮಾಷೆ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಬೇಜಾರಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನೇನು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೋದಸಲ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದವರೂ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಯಾವುದೋ ಕಾರ್ಯ ತೋರಿಸಿ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಕಾರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಆದ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಯಾರೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು, ಮತ್ತು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸವೆಂದು ತೋರಿಸಿ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಟಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ. ಎ. ಪಡೆದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂ. ಎಂ. ಎ. ಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದೇ ರೀತಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂ. ಎಂ. ಎ. ಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಹಕ್ಕು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೂ ಇದೆ. ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಅಧಿಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನಮಗೂ ಇದೆ. ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎರಡರೂ ಮಾಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರನ್ನು ಬಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು repeat ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೇಲರತಕ್ಕ ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ, ಚುನಾವಣೆಗಳು ಹತ್ತಿರ ಬಂತು, ಇಂತಿಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದೊಳಗೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದ್ದು ಚುನಾವಣೆಗಳು ಸಮೀಪಿಸಿದವು ಎಂದು ಕೂಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಆಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಯಾವುದೇ ಆಗಲೀ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಈಗ ಪ್ರಜಾ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಡಕು ಬರಬೇಕೆಂದು ನನಗಿನ್ನು ಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಡಕು ಬರಬಾರದು, ಒಮ್ಮತ ಮತ್ತು ಒಗ್ಗೂಟೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಟೀಕೆಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

11-00. A.M.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರೀ ಮಾರ್ಕ ರೇವಣಿಸಿದ್ದ ಪತ್ರವರು ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಜೀನಾಮೆಕೊಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ಉಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನೂ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ಒರ್ಬು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೀಗೆ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ

ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಏ. ಎಸ್. ಪಿ. ಪಕ್ಷದವರಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಮಗೇನೂ ಕೈಡಿಟು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕೈಡಿಟು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದ ಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುವಾಗ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಇರಲೂತದು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದ ಗಿ, ಯಾವ ಕಾನೂನು ಒಟ್ಟುಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ, ಯಾವ ಕಾನೂನಿನ ಅರ್ಥಕರನ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಿದರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳದುದಕ್ಕೆ ಯಾವೊತ್ತಿಗೂ ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಕಾಲ ಆ ಡಿಲಿಜೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಸಷ್ಪನ್ನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯದೇ ಇರುವಾಗ ಇನ್ನು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಸರಕಾರದಮೇಲೆ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಾತ್ಮಕಗಳಲ್ಲ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನಾ ಬೇರೇನಲ್ಲ. ನಾವೇ ಆಗಲೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರೇ ಆಗಲೇ ಚುನಾವಣೆಗಳ್ಳ ಹೋದಾ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜನ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಜನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಒಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೇವಲ ಇವರು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರಾಗಿದ್ದವರು ಎಂದು ಒಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಅವರು ಸರ್ವಿಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಮೆಂಬರು ಎಂದು ಒಟನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಒಟನ್ನು ನೋಡಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಬರೀ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರಾಗಿದ್ದವರು ಎಂದು, ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಒಟುಮಾಡುವಷ್ಟು ಅಜ್ಞಾರಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ತತ್ವವನ್ನು ಆಲತವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಸರಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ತಮಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಹಳ ಸಾಮ್ಯ ವಾಗಿರುವ ತಬ್ಬಿಗಳಿಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಪರ್ವೋದಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ಪನವರಂತವರು ಬಂದು ಸದ್ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಇಂತಹ ಪರ್ವೋದಯ ಸಮಾ ಜಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಗೌರವವ್ಯಕ್ತ ಸೆನೆಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮೆಂಬರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಂಸ್ಕೃತರು ಮತ್ತು ಅನುಭವವ್ಯಕ್ತರಾದವರು ಇದ್ದರೆ, ಸೆನೆಟ್ಟಿನ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಗಳು ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಇಂತಹ ಮೆಂಬರುಗಳು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ವುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನಾವೇನೂ ಅನಂತ್ಯತರೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ನೀವು ಸುಂಸ್ಕೃತರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾದವರು ಮತ್ತು ಅನುಭವವುಳ್ಳವರು ಎಂದೇ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೆಂಬರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುವ ಕಾಲ ಒದಗಿದರೆ ಅದನ್ನು ತರತಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ಆಸೆಯಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಮೆಂಬರಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ತರಹ ದಲ್ಲವೂ ಯೋಗ್ಯವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಲಹೆಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಟೀಕೆಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಸಂಯುಲ್ಲ. ಏನೋ ಒಂದೆ. ಸಮ್ಮಾನ ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು ಇಲ್ಲ ಹೇಳುವ ಪ್ರಮೇಯವಿರದಿದ್ದರೂ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಯುಕ್ತ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಳೆದ ಐದು

Manjra river goes through the border of Andhra and Mysore. If the water of this river is exploited both Andhra and Mysore will be benefited. You have all the data at your disposal. Before drafting this resolution and sending it on to the Office I met the authorities in Andhra. Most of them are my friends. I met the person who was Chief Engineer then and who conducted this survey and collected all the data. If you like I shall submit the whole thing to you. I think the files are with you. That Chief Engineer is now retired. He is a personal friend of mine. We can benefit from his experience and we can have his services without any charge. We can invite him to give his suggestions. This is a project which will turn our part of the State into a garden land again. I need not dilate upon this subject in detail because it is not a controversial one. We have got so many irrigation projects, the Sharavathy project on that side, the Tungabhadra project on this side, but our portion of the State, namely, Bidar is neglected. Fortunately the Chief Minister and the Minister for Public Works are both here and I hope they will take into consideration all these points. The files are there with you and you can go through them. I do not want that the work should be started immediately. You may examine, survey this area and you can come to an agreement with Andhra and you can include this scheme in the next five year plan so that it will be beneficial to all.

You should not consider this as a resolution brought by a member of the opposition or an independent member or a Congress member or a non-Congress member. This is a resolution by a citizen of India and a subject of this State. Why I say is that when I went to Bidar last time I met most of my friends and they were complaining about scarcity of water and they were speaking about the 'death' of their trees. In fact, the Municipality of Bidar also has passed a resolution to this effect and it has submitted a memorandum to the P.W.D. Minister. I had a talk with the members of the municipality and they all pressed me to bring this resolution before the Assembly. It is with their consent and according to their aspirations that I have brought this resolution to your notice as a member of this Assembly. This is the desire, the aspiration and the demand of the people of that area.

With these few words I hope Government will take into consideration my suggestion and adopt this resolution.

†Sri S. D. KOTHAWALE (Chikodi).—Mr. Speaker, Sir, on the last day of the present session which will be probably adjourned today some new and very good trends are appearing. As the Hon'ble Chief Minister observed there was a new trend visible in Sri Muckannappa. Similarly a good trend is visible in the case of my friend Sri Shamsunder also. The principle underlying this resolution is a good one. It refers to adequate utilization of water for the development of agriculture and for the satisfaction of other human needs. The other principle which is enunciated in the resolution is utilization of inter-State rivers. In both these respects I think there is nothing controversial. So far as this

(Sri S. D. KOTHAWALE)

State is concerned, I think it has been the policy of the State to utilize fully all the available resources of water and with that end in view many irrigation projects, major, medium and minor, have been conceived and executed.

As regards utilization of inter-State river water, I think the very fact that this State is negotiating for an equitable distribution of the Krishna and Godavari water is alone sufficient to show that this State is very solicitous of having a good understanding with the other State for the utilization of inter-State rivers. For this purpose it is highly essential that there should be co-operation between the various States and I think it is in this spirit that the States in India will act for the common goal of developing the whole country. Though our country is divided into several States, I think it is for the convenience of administration only and there is no other idea involved in creating so many State. In fact, the underlying unity of India has got to be realised but looking at the various trends displayed after the reorganisation of States, the position is not very happy.

For instance there are border disputes; there are disputes regarding the inter-State sharing of the waters of rivers, there is dissatisfaction because of the disparity of salaries prevailing in various States. I sometimes think whether it is necessary, in order to realise the unity of India, to abolish all States and to organise one unit, one unitary Government that would rather put an end to various fissiparous tendencies in the great country. They are thinking in terms of small units, this State and that State and forgetting the unity of India. Whatever the State they belong to, the people should realise that the gifted of nature are not meant for the purpose or the convenience or the benefit of any particular State but for the benefit of all States concerned and that spirit of co-operation should prevail. Therefore, the suggestion that is made in the resolution is good, that there should be some understanding with respect to the utilization of the waters of the Manjra River for the benefit of Bidar District and other parts. That is a very good idea; there is no doubt about it. Equitable distribution of Krishna and Godavari waters is also needed and the waters might be used for the development of Bidar District.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—On a point of order. My friend is talking about the distribution of Godavari and Krishna waters. May I know what part of the resolution deals with this aspect. Is it stated in the Resolution?

MR. DEPUTY SPEAKER.—There is no point of order. It is only a reference.

Sri S. D. KOTHAWALE.—I thought that my Honourable friend had a sense of appreciation. The principle involved is that waters of the inter-State rivers should be utilised for the benefit of all States concerned

Manjra river is one such river. There should be understanding about the distribution of this water for the benefit of all the areas concerned. I therefore support this principle and in furtherance of this very principle I sometimes advocated on the floor of this Assembly that the water of the Koina river should be utilised for the benefit of Maharashtra area and the other areas concerned. The canal flows from Koina to Miraj. Of course, the waters of that can be utilised for removing permanently scarcity conditions prevailing in parts of Athani taluk. I do not want to stretch the problem further, but I think the principle suggested is good. One point is, this Government has been agreeing with the principle from the very beginning; I very much doubt whether there is any necessity to bring forward this resolution. Probably Honourable Member Sri Samsundar wanted to draw the specific attention of the Government to the specific problem. With these words I close my speech.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ (ಗೋದಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಶ್ರೀಮತಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡುವುದರಲ್ಲಿ, ಅದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೊತಾವಳಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದರ ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟ ಫಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕೊತಾವಳಿಯವರನ್ನು ಶ್ರೀ ಅಮರ್ನಾಥರವರು ಗೋದಾವರಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಇದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಗೋದಾವರಿಗೆ ಎರಡು ಉಪನದಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಂಜಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಮುಟ್ಟಿ ಈ ಗೋದಾವರಿ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಕೊತಾವಳಿಯವರು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದುದು ಉದಾಹರಣೆ ರೂಪವಾಗಿ ಗೋದಾವರಿಯನ್ನೂ ಹೇಗೆ ದರೆಂದೂ ಅಮರ್ನಾಥರವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಬದರ್ ಹೈದರಾಬಾದ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿತ್ತು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೈದರಾಬಾದಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಭಾಗ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು, ಎಂದು ಶೇಕಡಾವಾರು Central W.P. ಕಮಿಷನ್‌ನು ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಬದರ್ ಈ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಅಥವಾ ಈಗ ಅಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ, ಮೈಸೂರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದರ್, ರಾಯಚೂರು ಭಾಗಗಳು ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ, ಸೆಕ್ಟರ್ ವಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದವರಾದ ಒಂದು ತರವಾರು ಇದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ 1951ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿತ್ತು, ಆ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕು ಇಷ್ಟೇ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಪಾದ ಹೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಭೆಯು ರಾಜಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಸಲಹೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಇದ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ, ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬ ನಾದವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಇತರ ದೃಷ್ಟಿಗಳೂ ಇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂಥ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಇವೆ, ಬಹುಶಃ ಒರಿಸ್ಸಾದ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೆ. ಎರಸ್ತಗೌಡ)

ವಿವಾದಗಳ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯದ ಆಪರೇಷನ್ ಪೋರ್ಚನ್ ಈಗಲೇ ಇದೆ.

"The Government do negotiate with the Government of Andhra Pradesh as early as possible for the utilization of the waters of the Manjra River in a manner beneficial to people of both the States."

ಈಗ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದವರು ಸ್ಟೇಟ್ ಆಡಮಿಂಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಪಂಚಾಯಿತಿವಾಡಿ ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು, ನಾವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ನಾವೂ ಎಲ್ಲ ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂಧ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದ್ದರೆ, ನಮಗೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಎಷ್ಟೇ ಸಲ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಧ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಈಗ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ, ನೇರವಾಗಿ ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಂಸುಂದರ್‌ರವರು ಅವರು ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಷ್ಟು ಫಲದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೀರಿ ಹೋಗಿದೆ. ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ, ನಾವೇ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಕೆಲಸ ಸಾಧಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೀರಿ ಮುಂದಿನ ಹಂತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅವರು ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಪದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶಾಂಸುಂದರ್‌ರವರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದಿರಬಹುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಶ್ರೀ ಹತ್ತಿ ಅವರು ಕೃಷ್ಣ ಗೋದಾವರಿ ನದೀನ ಹಂಚಿಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀ ಶಾಂಸುಂದರ್‌ರವರು ಪದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದಂತೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಕಿದೆ. ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಭರವಸೆ ಸರಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಶಾಂಸುಂದರ್‌ರವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

11-30 A.M.

I will explain in English so that the Hon'ble Member may follow me. This resolution cannot be accepted by the Government as it is worded. Negotiation with the Andhra Government is of no avail because they are adamant. We have appealed to the Central Government to settle this matter. Mr. Hatti the Deputy Minister in the Centre has promised on the floor of the Parliament that this question of Krishna and Godavari will be settled early. I therefore request the Hon'ble Member to withdraw this resolution.

Sri B. SHAMSUNDAR.—On the assurance of the Hon'ble Minister and hoping that this Government will see that all the rights to which we are entitled to are got, I withdraw the resolution. They must start the project as early as possible. I am glad that the Government has taken

the responsibility upon their own shoulder to do whatever necessary in this behalf.

[The resolution was, by leave of the House, withdrawn.]

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Next Resolution.

NON-OFFICIAL RESOLUTION *Re*: CREATION OF A SEPARATE PORTFOLIO TO REDRESS THE GRIEVANCES OF LINGUISTIC MINORITIES.

Sri F. H. MOHSIN (Hubli City).—I beg to move :

“That this Assembly is of the opinion that a separate Portfolio in the Ministry be established with a directorate of its own to attend to the needs and to remove the grievances of the linguistic minorities in the state.”

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Resolution moved :

“That this Assembly is of the opinion that a separate Portfolio in the Ministry be established with a directorate of its own to attend to the needs and to remove the grievances of the linguistic minorities in the State.”

†Sri F. H. MOHSIN.—Sir, the linguistic minorities has been a problem to all the States in India since many years and these problems have increased since the reorganisation of the States. The States were reorganised mainly on the linguistic basis, the problems of the linguistic minorities in the State have increased. Sir, the Constitution of India guarantees under articles 29 and 30, some privileges to the language and culture of the minorities shall be preserved. But, we have to see how for we have preserved. It is no use if the Government leave it to their own lot to improve the conditions; they must do something in this direction. Sir, nearly 25 per cent of the population belong to linguistic minorities. There are quite a good number Urdu speaking people, Marathi speaking people, Tamil speaking people and Telugu speaking people. There are the Malayali speaking people. The language and culture of all these people should be protected.

Sir, when the Reorganisation Act was passed, a kind of assurance was given to the minorities that their language and culture shall be protected by the respective States. But, I must state that the Urdu speaking people have not received proper attention for the promotion of their language and culture. I may point out that the electoral rolls, notifications and notices issued by Government from time to time have not been published in Urdu at all. There are some areas where the whole population knows only Urdu. It is more so in the Hyderabad-Karnatak area. I know, there is a provision even in the Constitution that if there is a sufficient number of people speaking a particular